

У СУСРЕТ МАТУРСКОМ СЛАВЉУ

ЈАВНИ УКОР

Материјалне тешкоће на једној страни, опогањење прифитом и “добрим животом” на другој, деривирају из наших најширих проблема. И то је евидентно и јасно само по себи.

Наравно, и наше школство није изван вредносног хијерархијског расапа. Скромна образовна постигнућа (оверена у оквиру међународне провере знања), нарушена дисциплина, инциденти, бежање из школе као из хладног загрљаја маћехе, одсликавају странпутице у које се оно запутило.

Дужност ме зове да поверим неколико речи папиру о једној школској манифестацији – прослави матуре. У самој ствари, већ деценију-две, три ли, испит зрелости обележава се изван школског круга, пред најширом публиком, усред градског језгра, у по бела дана.

Од прекретничког значаја за младе, прослава зрелости би требало да зрачи садржајима прожетим радошћу, задовољством и срећом, јер симболише успешну животну етапу, тријумф поноса и једно гордо осећање, рецимо, онако као кад војник умаршира кроз неку освојену земљу.

Нажалост, јавност као мерилац и коментатор бива пријатно разочарана у мајску ђачку светковину. Сведочење с најкраћег растојања, показује недостатак осећања смотрености и разборитости, предочава радњу која се, без много обзира, сматра непримереном; само се по изузетку покажу чедне ђачке сцене.

Пред очима је врева, комешање, врискање, лудирање, гола тела на сунцу, матурант-веселак на раменима матуранта, матуранткиња на раменима матуранта, матурант “под гасом”, матурант који се с муком држи усправно; држи своје пиво или се хвата заједничке флаше. Види окупљени свет распојасану младеж, кружење у сомнабулном стању, рекло би се, сцене опасне као кад месечар иде стрмим елементима крова. Неваљалство и грубост.

И онај који случајно пролази и будни посматрач живота (међу њима, свакако, наставници и родитељи), славље доживљавају с индигнацијом и с nelaгодом; могли сте видети пролазника који заокреће главу као од урокљивих очију.

Реч је о прилично тужном забавишту које се, ево из године у годину, сваког маја, репризира у нашим градовима и варошима. О једној драми која се, како изгледа, продужује све чешће и жешће; има свој почетак, заплет, кулминацију, перипетије, али не и расплет, Радња достојна сажаљења.

Реално говорећи, не смемо превидети право на властиту слободу, поклизнућа, младалачка несташтва, лудорије неблагородних година, ону болест која се болује само једном у животу, све према принципу: “Кад, ако не сад!”

Но, реч је о томе да описано весеље омаловажава достојанство “недораслог света” који се, с правом, представља као цвеће које почиње да семени, деградира школовани нараштај који чини част својој рођеној земљи.

Негира се и поништава оно што се квалификује као камен темељац и кантар на који се људска природа најтачније мери и што стоји испред знања – владање. Доводи у сумњу образовање, проширивање и узвисивање, вредност која чини душу човечанства. Пада на испиту наставник који ради на усавршавању васпитаникове од природе дате склоности, и који преузима одговорност за њега. Руши се ионако подривен углед институције која, по природи и праву власништва, осмишљава постојање и пењање на духовну висину младог бића од осам до шеснаест година.

Можемо подвући, у форми школске лекције, посреди је непромишљено обележавање испита завршног разреда школе, својеврстан дебакл и бродолом нашег школског система. И изношење на трг слабости и порока.

Тихомир ПЕТРОВИЋ, професор
Педагошког факултета у Сомбору